

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4854/23
28.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Светлане Павић и Александре Лековић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Јанковић адвокат из Смедерева, ул. Омладинска бр. 2, против тужене Републике Србије, Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде Београд, ул. Немањина бр. 22-26, чији је заступник Државно правобранилаштво-Одељење у Пожаревцу ул. Јована Шербановића бр. 4, Пожаревац, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужене на пресуду Основног суда у Смедереву П бр. 2456/20 од 17.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву П бр. 2456/20 од 17.05.2023. године.

Образложење

Побијаном пресудом утврђено је да је тужилац АА из ... на адреси у ... по основу одржаја постао власник на делу кат.парцеле бр. ..., њива 2. класе испод ... од 1.61,32 ха КО ..., уписаној у лист непокретности...КО ..., и то дела у површини 39,75 ари, који одговара сувласничком уделу од 3975/16132 делова парцеле ... КО ..., ближе описаног ставом првим изреке, а што је тужена дужна да призна и трпи да тужилац на основу пресуде као подобне исправе може уписати своје право својине на наведеној непокретности у катастру непокретности и другим јавним књигама у којима се води евиденција о непокретности са уделом од 3975/16132 делова, те да спроведе поступак издвајања овог дела парцеле у посебну парцелу површине 39,75 ари а да се на новоформираној парцели упише као искључиви власник све без даљег пристанка и

одобрења тужене.

Против ове пресуде благовремено је жалбу изјавила тужена из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да жалба тужене није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана пресуда морала бити укинута.

Првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивуречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење које нису у супротности са садржином изведених доказа, а изрека пресуде је јасна и непротивуречи разлозима датим у образложењу како у односу на чињеничне закључке тако и на примењене прописе те пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, па се тужена жалбом неосновано позива на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању правни претходник тужиоца сада покојни тужиочев отац ББ је још 1975. године, а на основу Уговора о размени закљученог дана 23.10.1975. године са ... у циљу арондације добио део парцеле, а тужиочев отац је такође ушао у државину предметног дела парцеле и од тада је прво тужиочев отац а затим тужилац од смрти свог оца користио предметну парцелу, односно предметни део парцеле непрекидно. Тужиочев отац је преминуо дана 24.01.2000. године с тим да се предметна непокретност води као својина Републике Србије а као корисник је уписано Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде. Тужилац има правни интерес за подношење тужбе да би регулисао власништво на делу парцеле коју практично обрађује 20 година а он је једини наследник и правни следбеник је покојног ББ. Тужиоца као ни његовог оца све време нико није сметао нити им је спорио право својине те постоји савесност државине почев до 04.07.1996. године, те је тужилац предложио да му се на основу члана 28 Закона о основама својинско правних односа пресудом утврди да је по основу одржаја постао власник на деловима парцеле таксативно наведеним у петитуму захтева као и у изреци пресуде.

Првостепени суд је из изведених доказа утврдио да је фактичко стање на предметној непокретности такво да је правни претходник тужиоца његов отац сада покојни ББ држао предметну парцелу почев од 1975. године па до смрти 24.01.2000. године, а након тога предметну парцелу држи овде тужилац као његов једини наследник с тим да је правни претходник тужиоца држао парцелу и сматрао да има пуноважан правни основ и имао све време стварно фактичку власт на наведеној парцели. С тим што је све време имао у виду да постоји уговор о размени пољопривредног земљишта у циљу ароданције са ... који је у потпуности реализован. По налажењу првостепеног суда рок за одржај почео је да тече још од 04.07.1996. године, када је ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о основама

својинско правних односа, те је до дана подношења тужбе 30.12.2020. године прошло више од 20 година. Ожалбена пресуда је донета применом одредбе члана 28 став 2 Закона о основама својинско правних односа с обзиром да савестан и законит држалац непокретне ствари на које други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем, односно протеком 10 година. Такође на основу става 4 истог члана прописано је да савестан држалац непокретне ствари на које други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Одлука је такође донета применом одредбе члана 30 Закона о основама својинско правних односа, одредбе члана 72 Закона о основама својинско правних односа као и на основу правила о терету доказивања и на основу одредбе члана 231 Закона о парничном поступку.

По налажењу Апелационог суда првостепени суд је све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева поуздано и потпуно утврдио, доказима које је правилно ценио сагласно одредби члана 8 Закона о парничном поступку а у жалби нису истицане нове чињенице нити су предложени нови докази у смислу одредбе члана 372 став 1 Закона о парничном поступку, па жалбом тужене утврђено чињенично стање и није доведено у сумњу. На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, с обзиром да је правни претходник тужиоца његов отац стекао право својине на спорним катастарским парцелама по основу одржаја.

Наиме одредбом члана 20 став 1 Закона о основама својинско правних односа (“Службени гласник СФРЈ”, бр. 6/10, “Службени лист СРЈ”, бр. 29/96 и “Службени гласник РС”, бр. 11/2005), прописано је да се право својине стиче по самом Закону, на основу правног посла или наслеђивањем. Према одредби члана 28 став 2 истог закона савестан и законити држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 10 година. Државина је законита ако се заснива на пуноважном правном послу који је потребан за стицање права и својине иако није прибављен силом преваром или злоупотребом поверења, при чему се савесност претпоставља.

У конкретном случају правилно је првостепени суд применио цитирану одредбу члана 28 Закона о основама својинско правних односа када је утврдио да је правни претходник тужиоца као савестан и законит држалац предметне кат. парцеле стекао право сувојине на предметној парцели одржајем и протеком рока а рок је почео да тече од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о основама својинско правних односа односно 04.07.1996. године.

Неосновани су наводи жалбе тужене којим указује да се тужилац не може сматрати савесним држаоцем јер је увидом у јавну евиденцију непокретности био дужан да сазна да се предметна катастарска парцела води као својина тужене Републике Србије, имајући у виду да се савесност државине претпоставља, па онај ко тврди другачије мора то и да докаже, а тужена на ту околност није приложила никакав доказ. Према правилима у одржају савестан је онај држалац непокретности који оправдано верује да је он власник, јер сматра да постоји законит правни основ за стицање својине на непокретности коју држи, а није знао нити је према околностима случаја могао знати да ствар коју држи није његова. Правни претходник тужиоца његов

отац није знао нити је могао знати да предметни делови парцеле нису његови имајући у виду да је извршена размена катастарских парцела те да је правни претходник тужиоца уведен у посед и да је предметну парцелу несметано користио сматрајући је својом, са којих је разлога и по налажењу овог суда правилан закључак првостепеног суда да су испуњени сви услови за стицање права сусвојине на овој непокретности путем одржаја. Поред тога одржај као правни институт у општем интересу, јер се претварање фактичког стања у правно остварује друштвена потреба за извесношћу у правним односима. Управо из наведених разлога жалбени наводи тужене да државина тужиоца не може бити савесна пошто је тужени уписан у катастру као власник предметног земљишта нису од утицаја на другачију одлуку.

Без утицаја на правилност побијане одлуке су и наводи из жалбе тужене да ... у време закључења уговора о размени није био титулар размењеног права већ само корисник, јер је предметна непокретност била у режиму друштвене својине, због чега и није могао располагати парцелом. Међутим фактичка размена ради арондације извршена је 1975. године а према одредби члана 39 Закона о искоришћавању пољопривредног земљишта, сопственик земљишта које се арондацијом припаја има право на накнаду. Накнаду за арондацију даје корисник арондације. Одредбама чланова 40 и 41 закона је прописано да се земљорадницима у накнаду даје земљиште по могућности исте културе и бонитета а уколико корисник арондације није земљорадник накнада се даје у новцу и то према прописима о одређивању накнаде у случају експропријације. Сходно цитираним одредбама, правни претходник тужиоца је по основу арондације могао стећи право сусвојине на предметном земљишту а о чему у прилог говори чињеница да је други саговорач ... извршио упис овог права на парцелама које је правни претходник тужиоца дао у размену. Неосновано се жалбом туженог оспорава и оцена изведених доказа а са тим у вези је утврђено чињенично стање . Наиме, одредбом члана 8 Закона о парничном поступку прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде као доказно средство се јавља саслушање странака и сведока али и писани докази чија аутентичност није доведена у питање током поступка. Правилна оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом сагласност исправа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима. Првостепени суд је правилно на основу писаних доказа као и исказа тужиоца и сведока закључио да је правни претходник тужиоца био савестан држалац предметне непокретности, јер о чињеницама о којима су сведочили имају непосредна сазнања јер су видели правног претходника тужиоца да обрађује предметну парцелу као и то да га нико никада није ометао у државини.

И остали жалбени наводи тужене не воде другачијем пресуђењу, па их Апелациони суд није посебно ни образлагао.

На основу свега изложеног Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужене Републике Србије и потврдио првостепену пресуду применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић